

Lieve Doden,

In het toiletgebouw van camping Oergezellig was te merken dat er bij de aanschuiftafel asperges op het menu hadden gestaan.

Het lentegoud dat nu in Limburg aan de weg naast de afgedekte akkers te verkrijgen is.

Ik hou van seizoensgebonden producten, die in een wereld van jaarronde beschikbaarheid, gekoeld vervoer en verwarmde kassen, paradoxaal genoeg steeds zeldzamer worden.

Schaarste is schaars.

Al vermoed ik dat de schaarste een *comeback* kan maken nu grenzen steeds minder een concept worden en steeds meer prikkeldraad.

Ik wil echt niet zeggen dat vroeger alles beter was: in de jaren tachtig waren we bang voor de bom, in de jaren vijftig waren we bang voor het lichaam, in de jaren dertig waren we bang voor de ander.

Al lijken we halverwege onze jaren twintig bang voor alle drie.

Er zijn steeds meer doden om te herdenken, het sterven gaat tijdens de twee minuten stilte gewoon door, de geschiedenis kruipt altijd weer ons heden in

al houden we daar liever onze ogen voor dicht; het verleden gedenken we blind en in stilte en ook daarna blijven we zwijgen.

Maar oorlog is geen geschiedenis.

Lieve Doden, in het Mariablauwe veldkapelletje tegenover het huis met de olifanten in Stramproy zal ik jullie gedenken. De slachtoffers van oorlogen, zowel gedoofd als die nog razen; en ook alles wat in dat geweld op punt van sterven lijkt te staan: vrijheid, vrede, democratie, menselijke waardigheid en gelijke behandeling.

Memento Mori.

Dit jaar staan we stil in schuld en schaamte. We kunnen niet beweren dat we van niets weten.